

HRVATSKI SABOR

Povjerenstvo za fiskalnu politiku

Klasa: 021-19/16-10/02

Broj: 6521-05-1-16

Zagreb, 14. ožujka 2016.

7. stajalište Povjerenstva za fiskalnu politiku o Prijedlogu Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016.

Povjerenstvo za fiskalnu politiku Hrvatskoga sabora je na 13. sjednici, održanoj 14. ožujka 2016., sukladno s odredbama točke IV. podstavka 1. i točke V. stavka 5. Odluke o osnivanju Povjerenstva za fiskalnu politiku, raspravilo Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu i projekcije za 2017. i 2018. godinu i Prijedlog financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu, koji je Vlada Republike Hrvatske podnijela Hrvatskom saboru 10. ožujka 2016. Povjerenstvo je zauzelo slijedeće stajalište:

Proračun ukazuje na namjeru ubrzane fiskalne konsolidacije što je razuman smjer fiskalne i ekonomske politike u sadašnjem trenutku. Iskazuje se namjera smanjenja proračunskog deficita na način da se deficit središnjeg državnog proračuna planira u 2016. smanjiti na 2,2% BDP-a, sa 3,7% BDP-a koliko je bilo planirano u 2015.

Proračun jasno izražava težnju za kontrolom rasta rashoda, jer i tamo gdje rastu, to je ili zbog ranije preuzetih obveza ili su oni povezani s iskorištavanjem EU fondova. Proračun uključuje i relativno konzervativno projicirane porezne prihode. Ali Povjerenstvo smatra da su ipak u proračunu za 2016. vrlo vjerojatno značajno precijenjeni prihodi od EU, ali to automatski znači da su precijenjeni i rashodi, tako da to u pravilu ne bi trebalo utjecati na ostvarenje deficita, premda nije isključeno da se neki rashodi koji su se očekivali pokriti iz EU fondova sada neće morati pokriti iz domaćih sredstava. Kod projekcija prihoda od poreza na dobit za 2016., očekuje se tek manji pad u odnosu na ostvarenje iz 2015., a nije objašnjeno kako će gubici poslovnih banaka nakon konverzije kredita u švicarskim francima u eure utjecati na primitke od poreza na dobit. Postoji rizik da smanjenje prihoda od poreza na dobit bude veće od planiranog.

Proračun nažalost ne spominje u kojoj je mjeri usklađen s fiskalnim pravilima, što bi svakako bilo nužno potrebno. Iako se u Obrazloženju Proračuna spominju određeni rizici ostvarenja, oni nisu niti dovoljno naglašeni niti potpuni. Povjerenstvo izdvaja dva ključna rizika koji bi mogla utjecati na ostvarivanje planiranog deficita. Prvo su makroekonomski rizici, a drugo rizik kretanja rashoda za zaposlene.

Ovom prilikom treba ukazati na slabosti fiskalnog okvira u Hrvatskoj na koje upućuju i Dubinska analiza za Europske komisije¹ i Posebne preporuke Vijeća EU². Radi se, na primjer, o slaboj povezanost s ranijim planovima, nedostatku informacija o planovima za izvanproračunske jedinice ili na razini opće države, nepovezanost proračunskih planova sa računovodstvenim standardima koji se koriste kod izvještavanja za potrebe procedure pri prekomjernom manjku (EDP) ili za poštivanje fiskalnih pravila, ili slabosti planiranja određenih prihoda i rashoda. Posebno vrijedi ukazati na dio preporuka koje se tiču poželjnih izmjena Zakona o fiskalnoj odgovornosti u cilju jačanja uloge i neovisnosti Povjerenstva za fiskalnu politiku, te unaprjeđenja fiskalnog pravila. Vlada bi trebala ozbiljno razmotriti poduzimanje odgovarajućih koraka za poboljšanje fiskalnog okvira i učinkovito provođenje strukturnih mjera.

¹ http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2016/cr2016_croatia_en.pdf

² http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2015/csr2015_council_croatia_en.pdf